

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 4/2548

วันศุกร์ที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548

ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กทม.

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายอดิสร	เพ็ญเกษ	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	ประธานกรรมการ
2. นายธีระ	วงศ์สมุทร	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายทรงกลด	อุบลสิงห์	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์ (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. ร.ต. สุวิชา	แก้วมณี	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขและ พัฒนาเมือง (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นางสมลมาลย์	กัลยาศิริ	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายพูลประโยชน์	ชัยเกียรติ	ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายสิทธิชัย	วีระไพบูลย์	หัวหน้าฝ่ายควบคุมที่ดินป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
8. นายพงศ์ปิยะ	ปิยสิรานนท์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
9. นายสุรัตน์	สงวนทรัพย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 8 ว (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
10. นายบุญส่ง	พานิชการ	นักวิชาการสหกรณ์ 9 ว (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ

11. นายวิรุฬห์ คำแหง	หัวหน้างานที่สาธารณะ
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
12. นางชุสม รัตนินิตย์	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
(แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
13. ว่าที่ รต. สิงห์โต พิเชฐวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด
(แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
14. นายธนะศักดิ์ สงบพันธ์	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยี
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
15. นายชัยนะ อักษรพันธ์	นิติกร 8 ว กลุ่มงานกฎหมาย
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
16. นายเฉลิม ประจำแท่น	ผู้อำนวยการกองสินเชื่อสถาบันเกษตรกร
(แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
17. นางอรอนงค์ มณีกาญจน์	รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง
(แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
18. น.ส.วลัยรัตน์ ศรีอรุณ	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ
(แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
19. นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลาง
กลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
20. ศ.ดร.ธีระ สูตะบุตร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
21. นางศุภศิริ โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
22. นายสามารถ ยอดสุตา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
23. นายบุญลือ ครุฑทุ่ง	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายอนันต์ ภูสิทธิกุล	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	ติตราชการ
2. อธิบดีกรมปศุสัตว์	ติตราชการ
3. อธิบดีกรมประมง	ติตราชการ
4. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	ติตราชการ
5. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	ติตราชการ
6. คุณพรทิพย์ จาละ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ผศ.ดร.วัลลภ ลำพาย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นายสากล ภาณี	ผู้แทนเกษตรกร
9. นายปรีชา ทองอยู่	ผู้แทนเกษตรกร
10. นายสุด ลำภา	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายเชมชาติ ไคร่ครวญ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายสันติชัย จิระพัฒน์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. นายไพบุลย์ พิมพ์พิสิฐถาวร ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. นายสุเทพ สุริย์แสง เลขานุการส่วนตัวผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. นายคมกริช สีนพูนภักดิ์ เลขานุการส่วนตัวรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6. พ.ต.ท.ปราโมทย์ ตระกูลโชคเสถียร นายตำรวจติดตามรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
7. นายฉันทลักษณ์ บุศยอังกูร รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
8. นายวิจิณ โขลิตกุล รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
9. นายชวลิต ชูขจร รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
10. นายสถิตย์พงษ์ สุตชูเกียรติ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย ส.ป.ก.
11. นายสุรศักดิ์ แสงอร่าม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ส.ป.ก.

12. นายสรศักดิ์ โสทธิพิพพันธุ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ส.ป.ก.
13. นางมนต์ทิพย์ รุจิกันทะ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ส.ป.ก.
14. นายวิภาค ภัทรเขต ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ส.ป.ก.
15. นายณรงค์ ไวนิทร เลขาธิการกรม ปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
16. นายองอาจ มังกรานนท์ชัย หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
17. นายทวิสุข ปัญญาอรรถ ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
18. นายนพพล ศรีสุข ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุนฯ ส.ป.ก.
19. นายสุธี บุญคง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
20. นายสมปอง อินทร์ทอง ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
21. นางชนิดา โทตรจิตร ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. นายสมชัย อร่ามพงษ์พันธ์ ผู้อำนวยการกองคลัง ส.ป.ก.
23. นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ ผู้อำนวยการกองแผนงาน ส.ป.ก.
24. นางพรทิพย์ อัยดา หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
25. นายอัศรเดช แก้วมณี เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน
26. นางกรรณิกา สันทัดคำ เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ
27. น.ส.ปิยญาดา อรรถเวช เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
28. นายสิริบุรณ ชูตระกูล เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
29. นายวิฑูร เจริญสกุลอยู่ดี เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
30. นายศักดิ์ภัทร์ นาคประดิษฐ์ เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
31. นายภิเศก ธนุรัตน์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. น.ส.นันทนา อภิวัฒน์ธนกุล เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางนภาพร ธาระวานิช เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นางวรวัลย์ ไตวนิชย์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางเปรมจิตร์ สังขพงษ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางวรรณณา บุญส่ง เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นางสาวสิริสุข สุขคันธรักษ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

38. นางทิพวรรณ เคววางกูร เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. น.ส.ยุพเรศ เพิ่มพูน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นายกมล พุทธสุวรรณ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นายบุญรอด ลีละยูวะ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
- 42.นางสุนิสา ควัฒน์กุล เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นางลักขณา วรภูมิวัฒน์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. น.ส.สุรีย์พร สุวรรณเนตร เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
- 45.นางสาววิตรี ชวนิตย์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
- 46.น.ส.วิไลวรรณ เกตุแก้ว เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
- 47.น.ส.วิลาวัณย์ คำก่อง เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
- 48.น.ส.รัตนา ไทยสมัคร เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุม 11.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานได้มอบของขวัญปีใหม่พร้อมทั้งแผ่น CD “เกษตรวิถีพุทธ” ของ
พระธรรมโทศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) แก่คณะกรรมการ

คณะกรรมการ รับทราบ

**ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 3/2548 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2548**

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า ส.ป.ก. ได้มีหนังสือที่ กษ.1205/ว1543 ลงวันที่ 14
ธันวาคม 2548 ขอให้คณะกรรมการพิจารณารับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2548
เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2548 โดยกำหนดให้แจ้งผลการพิจารณาและรับรองรายงาน
การประชุมภายใน 7 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือ

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1 ขออนุมัติปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ภายใต้แผนแก้ไขปัญหาคาความยากจน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า

1. คณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุม ครั้งที่ 3/2548 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2548 อนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปี 2549 ภายใต้แผนจัดความยากจนระดับประเทศเป็นเงิน 1,680.96 ล้านบาท และเห็นชอบในการดำเนินงานโครงการนำร่องนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินในปี 2549 และโครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 69 จังหวัด พร้อมแจ้งคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการ

2. อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ปี 2549 วงเงินรายจ่าย 1,000 ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เห็นชอบแล้ว และเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาปรับรายละเอียด เห็นควรมอบหมายให้ อกก.คจ. เป็นผู้พิจารณาปรับรายการต่างๆ รวมทั้งสิ้นเชื่อเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายตามความจำเป็น

ข้อเท็จจริง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดการดำเนินงานภายใต้แผนแก้ไขปัญหาคาความยากจน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ ดังนี้

1. โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ตุลาคม 2548 ที่ให้ความเห็นชอบให้ ส.ป.ก. ร่วมกับจังหวัดและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยเป็นการจัดหาที่ดินให้เกษตรกรเข้าไปทำกินถาวรในที่ดิน ส.ป.ก. ที่ยังไม่ออกเอกสารสิทธิโดยจะดำเนินการรวมกลุ่มสมาชิกตามหลักสหกรณ์เข้าที่ดินแปลงรวมระยะยาวจาก ส.ป.ก. ตลอดจนอาศัยเอกสารสัญญาเช่าดังกล่าว ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน ให้สหกรณ์มีทุนดำเนินการ ซึ่งจะมีการใช้ที่ดินทั้งแปลงอย่างเป็นระบบทำการผลิตเป็น CLUSTER และทำ CONTRACT FARMING กับเอกชน สมาชิกแบ่งงานกันทำตามความถนัด รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมในมิติของสังคมร่วมกันและมีการบูรณาการกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1.2 การดำเนินงานได้กำหนดพื้นที่นำร่องนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน (ปี 2549) ในเบื้องต้นจำนวน 10 จังหวัด โดยสรุป

ลำดับที่	พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัด	พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ไร่)	เกษตรกรรวมโครงการ (ราย)	เกษตรกรขอรับสินเชื่อรวมเงิน (ล้านบาท)	อาชีพเน้นหนัก
1	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอตาบะขามเตี้ย	กาญจนบุรี	620	130	6.50	อ้อยพันธุ์ หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วลิสง cash crop
2	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางน้ำเปรี้ยว	ฉะเชิงเทรา	90	50	1.00	ปลาช่อนขาว ข้าวพันธุ์
3	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอเมือง	กาฬสินธุ์	1,260	60	6.00	โคเนื้อ
4	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอโนนศิลา	ขอนแก่น	3,800	197	10.00	โคเนื้อ ผักปลอดสารพิษ
5	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอลำทะเมนชัย	นครราชสีมา	3,735	500	22.50	โคเนื้อ ไม้ดอก พืชเมืองหนาว
6	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอเบญจลักษ์	ศรีสะเกษ	177	20	2.00	โคเนื้อ ยางพารา
7	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอมกนัง	เชียงใหม่	2,800	330	7.00	กาแฟ,โคเนื้อ,ไม้ผล cash crop
8	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอเมือง	เชียงราย	400	100	5.00	ข้าวโพดหวาน,ลิ้นี่,ผัก
9	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอชุม	พะเยา	2,028	200	27.00	โคเนื้อ ประมง cash crop
10	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอสายบุรี	ปัตตานี	4,700	650	13.00	โคเนื้อ แพะ cash crop
รวม 10 จังหวัด		10 จังหวัด	19,610	2,237	100.00	

2. ศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่

2.1 ตามมติ ครม. วันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ที่ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และรับบริการด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา

ความยากจนด้านที่ทำกิน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีกิจกรรมและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

กิจกรรม	หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน/ดำเนินการ
- บริการความรู้ด้านอาชีพเชิงการตลาด นำการผลิต	- ธุรกิจภาคเอกชน - ธุรกิจสถาบันเกษตรกร - ส่วนราชการหลักแต่ละอาชีพ/พัฒนาที่ดิน
- บริการปฏิรูปที่ดิน	- ส.ป.ก.
- บริการสอนและแนะบัญชีรายบุคคล	- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- บริการจัดการวิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์	- กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์
- บริการเข้าสู่แหล่งทุน	- ธ.ก.ส. - SME Bank - กองทุนต่าง ๆ
- บริการพัฒนาชุมชนร่วมกับ อ.บ.ต./อำเภอ	- อ.บ.ต. / ผู้นำชุมชน
- ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง	- ส.ป.ก.
- ฐานข้อมูลรายบุคคล (โครงการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชี)	- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ฐานข้อมูลลูกค้า	- ธ.ก.ส.
- ฐานข้อมูลการรับบริการแต่ละอาชีพ	- ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

2.2 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดดำเนินการโครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 69 จังหวัด ที่มีเขตปฏิรูปที่ดิน และจะดำเนินการในปี 2549 จำนวน 700 ตำบล คาดว่าจะให้บริการเกษตรกรได้ 200,000 ราย

3. เพื่อเป็นการช่วยสนับสนุนและเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

3.1 ออกก.คง. ครั้งที่ 12/2548 วันที่ 9 ธันวาคม 2548 อนุมัติแผนสินเชื่อตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน 10 จังหวัด วงเงิน 100 ล้านบาท และให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จ่ายขาด 3 % ของสินเชื่อที่จ่าย (วงเงิน 3.00 ล้านบาท) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ และเห็นชอบให้เสนอ คปก. คิดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แผนแก้ไขปัญหาคความยากจน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในรูปแบบสถาบันเกษตรกร เป็นกรณีเฉพาะอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี

3.2 ออกก.คง. ครั้งที่ 13/2548 วันที่ 28 ธันวาคม 2548 อนุมัติแผนสินเชื่อตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มเติม 2 จังหวัด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด วงเงิน 15.00 ล้านบาท และจังหวัดสกลนคร และอนุมัติแผนสินเชื่อตาม

โครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ ตำบลเป้าหมาย 700 ตำบล ตำบลละ 500,000 บาท วงเงิน 350.00 ล้านบาท และเห็นชอบให้เสนอ คปก. คัดอัตราดอกเบี้ยตามโครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ให้กับวิสาหกิจชุมชนที่เป็นนิติบุคคล เป็นกรณีเฉพาะ ร้อยละ 1 ต่อปี และเห็นชอบให้เพิ่มเติมอำนาจ ปทจ. ในการพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้จากกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่เกิน 150,000 บาทต่อราย

4. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.1 ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ข้อ 13 (1) “ การอนุมัติเงินกู้ยืมรายบุคคลให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ปทจ.) มีอำนาจอนุมัติการกู้ยืมวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท และ คปก. มีอำนาจอนุมัติ 20,001 ถึง 50,000 บาท ” และ ข้อ 37 วรรคสอง ความว่า “ ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เสนอคณะกรรมการพิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติ สำหรับกรณีนั้นต่อไป”

4.2 คปก. ครั้งที่ 2/2545 วันที่ 5 มิถุนายน 2545 ได้ลดอัตราดอกเบี้ยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ดังนี้

ประเภท	จากเดิม	ลดเป็น
เกษตรกรรายบุคคล	ร้อยละ 5 ต่อปี	ร้อยละ 4 ต่อปี
สถาบันเกษตรกร	ร้อยละ 3 ต่อปี	ร้อยละ 2 ต่อปี

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

1. ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงใน 12 จังหวัด รวมทั้งพื้นที่ที่จะประกาศเป็นนิคมเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มเติม และโครงการศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้แผนแก้ไขปัญหาความยากจน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้สถาบันเกษตรกรกู้ยืมตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนโดยคัดอัตราดอกเบี้ย ให้แก่สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน) ร้อยละ 1 ต่อปี

2. เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนแก้ไขปัญหาความยากจนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเฉพาะการให้สินเชื่อเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการของเกษตรกร ขออนุมัติเพิ่มเติมอำนาจการอนุมัติวงเงินกู้ยืมให้ ปทจ. กรณีการกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ของสถาบันเกษตรกรตาม

โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินสำหรับเกษตรกรแต่ละรายที่เป็นสมาชิก ต้องไม่เกิน 150,000 บาทต่อราย พร้อมแจ้งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่เกี่ยวข้องทราบ

ประเด็นอภิปราย

1. กรรมการมีความเห็นว่าเมื่อขยายวงเงินอนุมัติให้ ปทจ. จากเดิมไม่เกิน 20,000 บาท ให้เป็น 150,000 บาท ก็ควรจะปรับปรุงวงเงินอนุมัติของ คปจ. ด้วย

2. กรรมการเห็นด้วยในหลักการขยายวงเงินอนุมัติให้ ปทจ. แต่ควรเขียนให้ชัดเจนว่าเป็นการขอหลักการเพื่อขยายอำนาจอนุมัติวงเงิน ส่วนรายละเอียดให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามข้อ 1 และอนุมัติในหลักการขยายอำนาจการอนุมัติวงเงินให้ ปทจ. กรณีการกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ของสถาบันเกษตรกรตามโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินสำหรับเกษตรกรแต่ละรายที่เป็นสมาชิก ต้องไม่เกิน 150,000 บาท ต่อรายโดยมีผลใช้ตั้งแต่วันที่อนุมัติ และให้ฝ่ายเลขานุการนำไปปรับปรุงแก้ไขระเบียบเพื่อเสนอตามขั้นตอน รวมทั้งวงเงินอนุมัติของ คปจ. ให้เหมาะสมต่อไป

เรื่องที่ 3.2 การช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ได้รับความเสียหายจากผลกระทบอุทกภัยภาคใต้

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า

ตามที่ได้เกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดทางภาคใต้ ทำให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินหลายจังหวัด ได้รับความเสียหายจากผลกระทบอุทกภัย นั้น

ข้อเท็จจริง

1. ส.ป.ก. มีลูกหนี้เกษตรกรกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และลูกหนี้เกษตรกรตามโครงการกองทุนที่ดินในพื้นที่จังหวัดภาคใต้รวม 8 จังหวัด ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ยะลา สงขลา และ สตูล จำนวนประมาณ 3,058 ราย วงเงิน 73.11 ล้านบาท ซึ่ง ส.ป.ก. ได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ดังนี้

1.1 ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และค่าเช่าซื้อ 3 ปี

1.2 ยกเว้นดอกเบี้ยยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ 3 ปี

1.3 ยกเว้นการเก็บค่าเช่า 3 ปี

2. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) ครั้งที่ 13/2548 วันที่ 28 ธันวาคม 2548 เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากผลกระทบอุทกภัยภาคใต้ โดยการปรับโครงสร้างหนี้ ดังนี้

2.1 ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และค่าเช่าซื้อ 3 ปี (1 พ.ย. 48 - 31 ต.ค. 51)

2.2 ยกเว้นดอกเบี้ยยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ 3 ปี (1 พ.ย. 48-31 ต.ค. 51)

2.3 ยกเว้นการเก็บค่าเช่า 3 ปี (1 พ.ย. 48- 31 ต.ค. 51)

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากผลกระทบอุทกภัยภาคใต้ โดยการปรับโครงสร้างหนี้ ดังนี้

1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และค่าเช่าซื้อ 3 ปี (1 พ.ย. 48 - 31 ต.ค. 51)

2. ยกเว้นดอกเบี้ยยเงินกู้กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ 3 ปี (1 พ.ย. 48-31 ต.ค. 51)

3. ยกเว้นการเก็บค่าเช่า 3 ปี (1 พ.ย. 48- 31 ต.ค. 51)

ทั้งนี้มอบอำนาจให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้อนุมัติรายละเอียด การให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรแต่ละราย ตามมาตรการดังกล่าวโดยพิจารณาจากรายงานการตรวจสอบสภาพความเสียหายของผู้กู้แต่ละราย และรายละเอียดเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอส่งดอกเบี้ยยเงินกู้ พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ (ถ้ามี) ซึ่ง ส.ป.ก. จังหวัดได้ตรวจสอบแล้ว เสนอ คปจ. อนุมัติต่อไป

ข้อสังเกตของกรรมการ

ผู้แทนเกษตรกรให้ข้อสังเกตเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการลงทุนใหม่ด้วย ซึ่งประธานเห็นว่า การเสนอในครั้งนี้เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่เกษตรกรก่อน ส่วนการจะช่วยเหลือด้านอื่นๆ คงต้องมีการหารือร่วมกันต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

รายละเอียดลูกหนี้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน 8 จังหวัด ภาคใต้

จังหวัด	กองทุนปฏิรูปที่ดิน						รวม		กองทุนที่ดิน				รวมทั้งสิ้น	
	ราย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	ราย	ค่าเช่า		ราย	วงเงิน	ราย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	รวม	ราย	วงเงิน
1	ตรัง	440	9,087,965.83	134,220.38		-	440	9,222,186.21				-	440	9,222,186.21
2	นราธิวาส	302	5,373,990.05	83,380.83		-	302	5,457,370.88				-	302	5,457,370.88
3	ปัตตานี	177	1,922,205.39	34,211.54	75	24,121.49	252	1,980,538.42	11	4,234,390.00	1,288,699.00	5,523,089.00	263	7,503,627.42
4	พังงา	330	1,892,584.95	40,376.96	33	14,240.87	363	1,947,202.78	13	4,137,388.00	132,364.00	4,269,752.00	376	6,216,954.78
5	พัทลุง	780	20,309,209.04	254,278.57		-	780	20,563,487.61				-	780	20,563,487.61
6	ยะลา	276	3,216,943.75	47,559.12		-	276	3,264,502.87	25	7,242,940.00	37,228.25	7,280,168.25	301	10,544,671.12
7	สงขลา	400	9,776,905.20	174,022.46		-	400	9,950,927.66				-	400	9,950,927.66
8	สตูล	196	3,608,740.86	43,084.64		-	196	3,651,825.50				-	196	3,651,825.50
รวม		2,901	55,188,545	811,135	108	38,362	3,009	56,038,041.93	49	15,614,718.00	1,458,291.25	17,073,009.25	3,058	73,111,051.18

เรื่องที่ 3.3 ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าให้สถาบันเกษตรกร ที่ขอใช้ที่ดินสำหรับกิจการ ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า

1. พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ พ.ศ. 2518 มาตรา 30 วรรคห้า ให้อำนาจ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้แก่บุคคล เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือ เข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ตามขนาดการถือครองที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดไม่เกินห้าสิบไร่

2. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ 27 พ.ย. 2533 และลงวันที่ 9 พ.ค. 2543 ได้กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ดังกล่าว

3. ระเบียบ คปก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 ข้อ 10 ให้ ส.ป.ก. จังหวัด กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจ่ายค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่คณะกรรมการจะอนุญาตให้ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน ค่าตอบแทนที่ได้รับให้นำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดิน

4. เนื่องจาก คปก. ยังไม่ได้กำหนดอัตราค่าตอบแทน ส.ป.ก. จึงได้มีคำสั่งที่ 921/2544 วันที่ 7 ธ.ค. 2544 มอบอำนาจให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลอก. ในการจัดทำและลงนามในข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าว โดยให้เรียกเก็บค่าเช่าในอัตราร้อยละ 3 ของราคาประเมินของกรมที่ดินสำหรับแปลงที่ดินที่ให้เช่านั้น หากไม่มีให้คำนวณจากราคาประเมินของกรมที่ดินแปลงที่ใกล้เคียงที่สุด

ข้อเท็จจริง

1. สถาบันเกษตรกรที่เป็นสหกรณ์ 4,391 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินจำนวน 157 สหกรณ์

2. ส.ป.ก.ได้อนุญาตให้สหกรณ์การเกษตร เช่าที่ดิน ส.ป.ก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการใช้ที่ดินฯ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2541 จำนวน 18 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์การเกษตร 14 แห่ง

สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดิน 4 แห่ง รวมเนื้อที่ 349-1-76 ไร่ ค่าเช่า 3% ของราคาประเมินฯ รวมเป็นค่าเช่าปีละ 359,886.87 บาท/ปี เฉลี่ยไร่ละ 1,409 บาท/ปี ซึ่งมีสหกรณ์ส่วนหนึ่งที่ขอลดค่าเช่าเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตทำให้สามารถพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ได้

3. ตามที่ ครม. มีมติเมื่อวันที่ 4 ต.ค. 2548 เห็นชอบแผนการแก้ไขปัญหาความยากจนตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยเน้นการพัฒนาความรู้ควบคู่จริยธรรม การรวมกลุ่ม และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ดำเนินการ 2 แนวทางคือ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน และนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายภารกิจให้ ส.ป.ก. รับผิดชอบดำเนินการโดยมีหลักสำคัญประการหนึ่ง เพื่อเน้นการรวมกลุ่มเกษตรกรให้พึ่งพาช่วยเหลือกันได้ในรูปสหกรณ์ และเพื่อเป็นการพัฒนาธุรกิจภาคประชาชนในรูปสถาบันเกษตรกร รวมทั้งการฟื้นฟูสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรเสนอขอยกเว้นค่าเช่าให้สถาบันเกษตรกรที่ขออนุญาตใช้ที่ดินตามระเบียบ ดังกล่าว เป็นเวลา 3 ปี (ปี 2549-2551)

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าให้สถาบันเกษตรกร ซึ่งขอใช้ที่ดินสำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเวลา 3 ปี (ปี 2549 - 2551)

มติคณะกรรมการ อ.ม.ต.

เรื่องที่ 3.4 ขออนุมัติดำเนินการปฏิรูปที่ดินพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ในท้องที่จังหวัดพัทลุง รวมเนื้อที่ประมาณ 6,722 ไร่

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า

1. ที่สาธารณประโยชน์ควนท่าสำเภา ทางราชการได้ประกาศหวงห้ามและขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้เป็นที่เก็บไม้ฟืน เมื่อปี พ.ศ. 2475 เนื้อที่ประมาณ 2,156-1-0 ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ต่อมากรมที่ดินได้รังวัด เพื่อเตรียมออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เมื่อปีพ.ศ. 2518 เนื้อที่ 4,128-1-36 ไร่ แต่มิได้ออก นสล.

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลชัยบุรี ได้มีมติในคราวประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ 2 ครั้งที่ 6/2548 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2548 เห็นชอบว่าพลเมือง เลิกใช้ ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และให้นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 1,700 ไร่ โดยให้กัน พื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์ของส่วนรวม เนื้อที่ 2,428-1-36 ไร่ (เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรกรรม) มติดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของอำเภอเมืองพัทลุงและจังหวัดพัทลุงแล้ว ตามหนังสือที่ พท 0117/2575 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2548 และหนังสือที่ พท 0011/1369 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 ตามลำดับ

2. ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งไม้ไผ่เรีย ทางราชการได้ประกาศหวงห้ามและขึ้น ทะเบียนเป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้เป็นที่พักไม้พื้และเลี้ยงสัตว์พาหนะ ร่วมกัน เมื่อปี พ.ศ. 2475 เนื้อที่ประมาณ 1,422-0-20 ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ต่อมากรมที่ดินได้รังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 28330 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2528 เนื้อที่ 1,422-0-20 ไร่

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาขยาด ได้มีมติในคราวประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ 1 ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2548 เห็นชอบว่าพลเมืองเลิกใช้ ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และให้นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 1,422 ไร่ มติดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของอำเภอควนขนุน และจังหวัดพัทลุงแล้ว ตามหนังสือ ที่ พท 0317/980 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2548 และหนังสือที่ พท 0011/525 ลงวันที่ 27 เมษายน 2548 ตามลำดับ

3. ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งอ้ายไต้ ทางราชการได้ประกาศหวงห้ามและขึ้นทะเบียน เป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้เป็นที่พักไม้พื้และเลี้ยงสัตว์พาหนะร่วมกัน เมื่อปี พ.ศ. 2475 เนื้อที่ประมาณ 3,600 ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาขยาด ได้มีมติในคราวประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ 1 ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2548 เห็นชอบว่าพลเมืองเลิกใช้ ประโยชน์ร่วมกันในที่สาธารณประโยชน์ทุ่งอ้ายไต้แล้ว และให้นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยให้กันพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน 150 ไร่ มติดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของ อำเภอควนขนุน และจังหวัดพัทลุงแล้ว ตามหนังสือที่ พท 0317/980 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2548 และหนังสือที่ พท 0011/525 ลงวันที่ 27 เมษายน 2548 ตามลำดับ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 2/2548 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 เห็นชอบให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินที่สาธารณประโยชน์ทั้ง 3 พื้นที่

ส.ป.ก.ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นที่แล้ว ปรากฏว่าพื้นที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

ข้อเท็จจริง

1. ที่สาธารณประโยชน์ควนท่าสำเภา เนื้อที่ประมาณ 1,700 ไร่ ปัจจุบันมีราษฎรเข้าครอบครองเป็นที่ยู้อาศัย และทำการเกษตรเต็มเนื้อที่แล้วประมาณ 340 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการทำนาร้อยละ 95 ส่วนที่เหลือร้อยละ 5 ปลูกพริก และผักต่าง ๆ

2. ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งไม้ไผ่เรียง เนื้อที่ประมาณ 1,422 ไร่ ปัจจุบันมีราษฎรเข้าครอบครองเป็นที่ยู้อาศัยและทำการเกษตรเต็มพื้นที่แล้วประมาณ 284 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการทำนาประมาณร้อยละ 50 รองลงมา เป็นที่ปลูกยางพาราร้อยละ 40 ส่วนที่เหลือปลูกไม้ผล

3. ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งอ้ายโต เนื้อที่ประมาณ 3,600 ไร่ ปัจจุบันมีราษฎรเข้าครอบครองเป็นที่ยู้อาศัยและทำการเกษตรเต็มพื้นที่แล้วประมาณ 400 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการปลูกยางพาราประมาณร้อยละ 70 รองลงมา เป็นที่ทำนาร้อยละ 20 ส่วนที่เหลือปลูกไม้ผล

สภาพพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ทั้ง 3 พื้นที่ ไม่สามารถคงสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อีกต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันและเห็นควรนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 เรื่องการนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินการปฏิรูปที่ดินพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและอยู่อาศัยอย่างถูกต้องตามกฎหมายควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาการเกษตรตามความเหมาะสมและจำเป็น ทำให้เกษตรกรมีสภาพความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติดำเนินการปฏิรูปที่ดินพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ในท้องที่อำเภอเมืองและอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 3 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 6,722 ไร่

มติคณะกรรมการ อ.นุหมัติ

เรื่องที่ 3.5 ขออนุมัติใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า หน่วยงานต่างๆ ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินสรุป ดังนี้

ลำดับที่	หน่วยงานที่ขอใช้	จังหวัด	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
1-3	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพใน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	มุกดาหาร	- ที่ตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ บ้านสวนแว้ง-นาโคกกุง อ.ดงหลวง ที่ดินแปลงเลขที่ 1 กลุ่มที่ 1176	48-1-39
		สกลนคร	- ที่ตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ บ้านบ่อเดือนห้า อ.ภูพาน ที่ดินแปลงเลขที่ 1 กลุ่มที่ 3668	5-0-29
		อุดรธานี	- ที่ตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ บ้านกวาด-นาโป่ง อ.วังสามหมอ ที่ดินแปลงเลขที่ 58 ที่ดินรหวาง ที่ 5643II 3288-07	6-0-22
4	จังหวัดนครราชสีมา	นครราชสีมา	- สร้างศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ อ.วังน้ำเขียว ที่ดินรหวาง 2N1E แปลงเลขที่ 15 และ 15A	35-0-35
5	มูลนิธิอุบลรังสีจุฬามณี	เชียงราย	- อาคารเฉลิมพระเกียรติ พระราชวงศ์จักรี อ.เมือง ที่ดินกลุ่มที่ 1747 แปลงเลขที่ 4	117-3-34
6	อบต.บ้านไร่	อุทัยธานี	- ปลุกป่าและสร้าง	111-2-27

			แหล่งน้ำตามโครงการ	
			"รวมใจภักดี รักษาป่า	
			พัฒนาเมืองพระชนกจักรี	
			เทิดพระเกียรติ 6 รอบ	
			มหाराชนิ" อ.บ้านไร่	
			ที่ดินกลุ่มที่ 1713 แปลงเลขที่ 1	
7	วัดป่าคลองกุ่ม	จันทบุรี	- ป่าปลูกถาวรและสวน	716-1-17
			ป่าสมุนไพร อ.โป่งน้ำร้อน	
			ที่ดินแปลงเลขที่ 1 กลุ่มที่ 1239,	
			1240,1306 และ 1307	
8	มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง	กาญจนบุรี	- ห้องฝึกอบรม เรือนพัก	120-3-74
			เกษตรแปลงฝึกเกษตร	
			ไร่นาสวนผสม เกษตรอินทรีย์	
			ปลูกป่าและไม้ยืนต้นด้วย	
			สมุนไพร เป็นตัวอย่างแก่	
			เกษตรกร อ.เมือง	
			ที่ดินกลุ่มที่/251,252,241	
			แปลงที่251/1 251/2 241/12	

ทั้ง 8 เรื่อง มีข้อกฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจกรรมอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

ข้อ 4 ให้ ลธก. โดยความเห็นชอบของ คปจ. มีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดิน

ข้อ 5 การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ตามระเบียบนี้ ต้องเป็นการดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อ 8 การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน 15 ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ข้อ 12 การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน 5 ไร่

ข้อ 17 การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ 6 ถึงข้อ 16 หรือ การขอใช้ที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปจ. พิจารณา ตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

2. มติ คปจ. ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 เรื่องที่ 3.7 อนุมัติในหลักการให้ ลธก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏทั้ง 3 กรณี ดังนี้

ก. หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ

ข. มีการแสดงเหตุผลที่ชัดเจนว่า การใช้ที่ดินบริเวณที่อนุญาต จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร และต่อชุมชนในท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินหรือเป็นที่ที่เหมาะสมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

ค. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่มีการใช้สอยพื้นที่ตามขนาดเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น และผลกระทบต่อพื้นที่แปลงเกษตรกรรมน้อยที่สุด และผ่านความเห็นชอบจากชุมชนท้องถิ่นว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. มติ คปจ. ครั้งที่ 1 / 2547 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2547 อนุมัติหลักการมอบอำนาจให้คณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นผู้พิจารณาอนุญาตคำขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค ที่มีขนาดเนื้อที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. แล้วรายงานคณะกรรมการทราบ

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดิน ฯ

คณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ 4/2548 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2548 และ ครั้งที่ 5/2548 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2548 ได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ตามที่ขอ โดยไม่เก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (รายละเอียดตามเอกสารประกอบในวาระการประชุม)

มติคณะกรรมการ อนุญาต

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 4.1 รายงานผลการสัมมนาผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2548

เลขาธิการฯ ชี้แจงว่า

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518 กำหนดการดำเนินงานของส.ป.ก. ภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานคณะกรรมการ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นกรรมการและเลขาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ และผู้แทนเกษตรกร จำนวน 6 คน และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นกรรมการและเลขาธิการ หัวหน้าส่วนราชการต่างๆและผู้แทนเกษตรกร จำนวน 4 คน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการและวิธีปฏิบัติงาน รวมทั้งควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ให้บรรลุเป้าหมาย แผนงาน โครงการ และนโยบายที่กำหนดไว้

การดำเนินการ

ส.ป.ก. ได้เล็งเห็นความสำคัญของผู้แทนเกษตรกรใน คปจ. โดยเฉพาะ การรับทราบนโยบายของรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหาความยากจนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2548 จึงได้จัดสัมมนาผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

จำนวน 211 คน (ภาคเหนือ 52 คน ภาคกลาง 60 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 60 คน และภาคใต้ 39 คน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด

1. ได้รับทราบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินตามนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะแผนแก้ไขปัญหาคาความยากจน

2. ได้ปรับแนวคิด วิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนเกษตรกรใน คปจ. ตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

หัวข้อการสัมมนาประกอบด้วย นโยบายและแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน ปี 2549 ตามนโยบายรัฐบาล การจัดที่ดิน ประเด็นข้อกฎหมาย ศูนย์บริการ ประชาชนและโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การพัฒนาเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ศึกษาดูงานนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ต. บ้านหัน กิ่ง อ.โนนศิลา จ.ขอนแก่น

ในการนี้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดตั้งชมรมผู้แทนเกษตรกรใน คปจ. ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรอย่างแท้จริง และพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของ ส.ป.ก. ตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของชมรมฯ คณะกรรมการดังกล่าวจะเป็นผู้ดำเนินการ และจะขอความร่วมมือ ส.ป.ก. ในการสนับสนุนการดำเนินงานของชมรมฯ ต่อไป

ประเด็นที่เสนอให้ทราบ

เพื่อทราบผลการสัมมนาผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.2 กำหนดแบบหนังสือรับมอบที่ดินและอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า

สืบเนื่องจากแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) เกี่ยวกับรูปแบบของเอกสารสิทธิในที่ดินซึ่งออกโดยหน่วยงานของรัฐ สมควรให้มีความชัดเจนไม่เพียง

เฉพาะรูปแปลงที่ดินแต่สมควรให้ชัดเจนถึงตำแหน่งที่ดิน แปลงที่ดินข้างเคียงและสภาพการทำประโยชน์ในที่ดิน

ในส่วนของ ส.ป.ก. มีการออกเอกสารให้เกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามกระบวนการปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

1. หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01 และ ส.ป.ก. 4-01 ข) ออกให้สำหรับเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินในแปลงที่ใช้เพื่อประกอบเกษตรกรรม โดยรูปแบบของ ส.ป.ก. 4-01 ผู้ออกเอกสาร ลงนาม 2 คน คือผู้ว่าราชการจังหวัด และปฏิรูปที่ดินจังหวัด ส่วนรูปแบบของ ส.ป.ก. 4-01 ข ลงนามโดยปฏิรูปที่ดินจังหวัดคนเดียว

2. หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ที่อยู่อาศัย) (ส.ป.ก. 4-01 ข) ออกให้สำหรับเกษตรกรในแปลงบ้านอยู่อาศัยในเขตปฏิรูปที่ดิน

3. หนังสือรับมอบที่ดิน (ส.ป.ก. 4-28 ก) ออกให้สำหรับเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ลงนามในหนังสือเพื่อแสดงว่า ได้ทราบตำแหน่งที่ดินที่ได้รับการจัดถูกต้องและยินยอมรับเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ ส.ป.ก. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ส.ป.ก. จึงได้ยกร่างรูปแบบของหนังสือรับมอบที่ดินและอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01 ค) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. หนังสือดังกล่าวได้รวมรูปแบบของ ส.ป.ก. 4-01 ข, ส.ป.ก. 4-01 ข และ ส.ป.ก. 4-28 ก เข้าไว้ด้วยกัน โดยแยกประเภทของแปลงที่ดินเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยไว้โดยกรอกข้อความในช่องประเภทที่ดิน

2. รูปแผนที่ประกอบแปลงที่ดินจะแสดงรูปบนภาพถ่ายทางอากาศและรูปจำลองแปลงที่ดิน

3. ข้อความในบันทึกรับมอบที่ดินจะแสดงข้อความการยอมรับแนวเขตที่ดินและเงื่อนไข กฎระเบียบต่างๆ

4. ส.ป.ก. จะได้นำรูปแบบ ส.ป.ก. 4-01 ค ไปใช้ครั้งแรกในการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ประมาณต้นเดือนมกราคม 2549

ประเด็นที่เสนอให้ทราบ

เพื่อโปรดทราบแบบหนังสือรับมอบที่ดินและอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01 ค) ตามรายละเอียดที่แนบในวาระการประชุม

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เลิกประชุมเวลา 14.00 น.

(นายนันต์ ภูสิทธิกุล)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)

ผู้อำนวยการกองแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาววิตรี ชวนิตย์)

บุคลากร 6 ว

ผู้จัดรายงานการประชุม